

Biztonságtechnikai Adatlap

Kiállítás dátuma:	2016.04.22.
-------------------	-------------

1. Az anyag / keverék megnevezése, forgalmazó neve, elérhetősége:

Termék neve :	n-Pentán
---------------	----------

Forgalmazó:	Thomasker Finomvegyszer Kft.
Cím:	1163 Budapest, Cziráki u. 26-32.
Telefon:	+36-1-403-86-54
Fax:	+36-1-403-86-55
e-mail:	info@thomasker.hu
Sürgősségi telefonszám:	Egészségügyi Toxikológiai Szolgálat +06/80-201-199

2. A veszély azonosítása

Az anyag vagy keverék osztályozása	
Besorolás az (EC) No 1272/2008 [EU-GHS/CLP] szabvány szerint	
Tűzveszélyes folyadékok (2. Osztály)	
Aspirációs veszély (1. Osztály)	
Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció (3. Osztály)	
Krónikus vízi toxicitás (2. Osztály)	
Osztályozás a 67/548/EGK vagy a 1999/45/EK irányelvek alapján	
Fokozottan tűzveszélyes. Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat. Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja. A gőzök belégzése álmoságot vagy szédülést okozhat. Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.	
Piktogrammok:	
Figyelmeztetés:	Veszély
Veszélyességi intézkedések:	
Veszélyességi intézkedés(ek):	H225 Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.

H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H336 Álmoságot vagy szédülést okozhat.
H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Elővigyázatossági intézkedések

P210 Hőtől/szikrától/nyílt lángtól/forró felületektől távol tartandó. Tilos a dohányzás.
P261 Kerülje a por/ füst/ gáz/ köd/ gőzök/ permet belélegzését.
P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
P301 + P310 LENYELÉS ESETÉN: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
P331 TILOS hánytatni.

Veszélyességi jelek:	F Tűzveszélyes
	Xn Ártalmas
	N Környezetre veszélyes

3. Összetétel, tartalmi információk:

Név:	n-Pentán
CAS:	109-66-0
EINECS szám:	203-692-4
Képlet	C ₅ H ₁₂
Molekulatömeg:	72,15 g/mol

4. Elsősegély:

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tanácsok

Orvoshoz kell fordulni. A biztonsági adatlapot az orvosnak meg kell mutatni.

Belélegzés esetén

Belélegzés esetén, a személyt friss levegőre kell vinni. Ha nem lélegzik, mesterséges lélegeztetést kell adni. Orvoshoz kell fordulni.

Bőrrel való érintkezés esetén

Szappannal és bő vízzel le kell mosni. Orvoshoz kell fordulni.

Szembe kerülés esetén

Elővigyázatból a szemet vízzel ki kell mosni.

Lenyelés esetén

Hánytatni tilos. Öntudatlan embernek sosem szabad semmit adni szájon át. A száját vízzel ki kell öblíteni. Orvoshoz kell fordulni.

4.2 A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Szembe jutva okozhat:, Vörösség, Homályos látás, Könnyezést okoz., A bőrrel való hosszabb vagy ismételt érintkezés a következőket okozhatja:, zsírok kioldódása, Dermatitisz, Központi idegrendszeri depresszió, tüdőkárosodás

5. Tűzvédelem:

5.1 Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag

Vízpermetet, alkohol-álló habot, száraz vegyszert vagy szén-dioxidot kell használni.

5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Szén-oxidok

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat

Ha szükséges, a tűzoltáshoz hordozható légzőkészüléket kell viselni.

5.4 További információk

A nem nyitott tartályok hűtésére vízpermet használható.

6. Baleseti intézkedések:

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Személyi védőfelszerelést kell használni. A gőz/köd/gáz belélegzését el kell kerülni. Megfelelő szellőzést kell biztosítani. Minden gyújtóforrást el kell távolítani. A személyzetet biztonságos területre kell eltávolítani. A gőzök összegyűlve robbanásveszélyes koncentrációt képezhetnek. A gőzök a mélyedésekben gyűlhetnek össze.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések

Ha biztonságosan meg lehet valósítani, akkor a további szivárgást vagy elfolyást meg kell akadályozni. A termék nem engedhető a csatornába. A környezetbe való engedését el kell kerülni.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

A kifolyt anyagot elektromosan védett porszívóval vagy nedves ruhával kell összegyűjteni és felitatni, és megsemmisítésre tartályban kell elhelyezni a helyi/nemzeti szabályozásoknak megfelelően.

7. Kezelési és tárolási információk:

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembe jutást. A gőz vagy köd belégzését el kell kerülni. Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás. Az elektrosztatikus feltöltődés megelőzésére intézkedéseket kell tenni.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Hűvös helyen kell tárolni. A tartályt száraz és jól szellőző helyen szorosan zárva kell tartani. A nyitott tartályokat óvatosan vissza kell zárni, és fejjel felfelé kell tartani, hogy a kifolyást megakadályozzuk. A felnyitás előtt le kell hűteni.

8. Expozícióra vonatkozó adatok, egyéni védelem:

Megfelelő műszaki ellenőrzés

A helyes ipari egészségügyi és biztonsági gyakorlat alapján kell kezelni. Szünetek előtt és a munkanap végén kezet kell mosni.

Személyi védőfelszerelés

Szem- / arcvédelem

Arcvédő és védőszemüveg. Használjon az előírt szabványoknak pl. NIOSH (USA) vagy EN 166 (EU) megfelelő, tesztelt szemvédő felszerelést.

Bőrvédelem

Kesztyűben kell kezelni. A kesztyűt használat előtt meg kell vizsgálni. A kesztyűt a külső felület érintése nélkül úgy távolítsa el, hogy a bőrfelület ne érintkezzen a termékkel. A szennyeződött kesztyűket az alkalmazandó jogszabályokkal és a GLP-vel (good laboratory practices) összhangban semmisítse meg. Mossa meg és szárítsa meg kezeit.

Testvédelem

Teljes védőruha vegyszerek ellen, Égégátolt antisztatikus védőruha, A védőfelszerelés típusát az adott munkahelyen használt veszélyes anyag koncentrációja és mennyisége alapján kell kiválasztani.

Légutak védelme

Ahol a kockázat-elemzés szerint levegőtisztító légzésvédő szükséges, az arcot teljesen elfedő, több célú kombinált szűrőt (US) vagy AXBEK (EN 14387) típusú gázsűrítő betétet kell használni a gépészeti felülvizsgálatok során. Ha a légzésvédő az egyetlen védőeszköz, az arcot teljesen elfedő légzésvédőt kell használni. Légzésvédőt, valamint a vonatkozó hatósági szabványok szerint, úgymint NIOSH (US) vagy CEN (EU), bevizsgált és engedélyezett komponenseket kell használni.

9. Fizikai és kémiai jellemzők:

a) Külső jellemzők Forma: folyadék, tiszta

Szín: színtelen

b) Szag nincs adat

c) Szagküszöbérték nincs adat

d) pH-érték nincs adat

e) Olvadáspont / fagyáspont Olvadáspont/olvadási tartomány: -130 °C - lit.

f) Kezdeti forráspont és forrásponttartomány 35 - 36 °C - lit.

g) Lobbanáspont -49,0 °C - zárt téri

h) Párolgási sebesség nincs adat

i) Tűzveszélyesség (szilárd, gázhalmazállapot) nincs adat

j) Felső/alsó gyulladási vagy robbanási határ

Felső robbanási határ: 8,3 %(V)

Alsó robbanási határ: 1,4 %(V)

k) Gőznyomás 579,0 hPa a 20,0 °C 1.859,7 hPa a 55,0 °C

l) Gőzsűrűség nincs adat

m) Relatív sűrűség 0,626 g/cm³ a 25 °C

n) Vízben való oldhatóság nincs adat

o) Megoszlási hányados: n-oktanol/víz log Pow: 3,39

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1 Reakciókészség

nincs adat

10.2 Kémiai stabilitás

nincs adat

10.3 A veszélyes reakciók lehetősége

nincs adat

10.4 Kerülendő körülmények

Hő, láng és szikra. Szélsőséges hőmérséklet és közvetlen napfény.

10.5 Nem összeférhető anyagok

Erős oxidálószer

10.6 Veszélyes bomlástermékek

Egyéb bomlástermékek - nincs adat

11. Toxikológiai adatok:

Akut toxicitás

LD50 Orális - egér - 5.000 mg/kg

LC50 Belégzés - patkány - 4 h - 364.000 mg/m³

LD50 Bőr - nyúl - 3.000 mg/kg

Bőrkorrózió/bőrirritáció

Bőr - nyúl - Nincs bőrirritáció - OECD Vizsgálati útmutató, 404

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció

nincs adat

Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció

nincs adat

Csírasejt-mutagenitás

In vitro genotoxicitás - Ames vizsgálat - S. typhimurium - negatív

Rákkeltő hatás

IARC: Ennek a terméknek nincs olyan összetevője, amely legalább 0.1 %-ban van jelen és az IARC ismert vagy várható rákkeltőként azonosította.

Reprodukciós toxicitás

nincs adat

Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció

Álmosságot vagy szédülést okozhat.

Célszervi toxicitás - ismétlődő expozíció

nincs adat

Aspirációs veszély

Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.

Lehetséges egészségügyi hatások

Belégzés Belélegezve ártalmas lehet. Izgathatja a légutakat. A gőzök belégzése

álmosságot vagy szédülést okozhat.

Lenyelés Lenyelve ártalmas lehet. Lenyelve belégzési veszély - bekerülhet a tüdőbe

és károsodást okozhat.

Bőr Bőrön keresztül felszívódva ártalmas lehet. Izgathatja a bőrt.

Szem Izgathatja a szemet.

Az érintkezésbe kerülés jelei és tünetei

Szembe jutva okozhat: Vörösség, Homályos látás, Könnyezést okoz., A bőrrel való hosszabb vagy

ismételt érintkezés a következőket okozhatja: zsírok kioldódása, Dermatitisz, Központi idegrendszeri

depresszió, tüdőkárosodás

12. Ökológiai adatok:

12.1 Toxicitás

Toxicitás daphniára és egyéb vízi gerinctelen szervezetekre

EC50 - Daphnia magna - 9,74 mg/l - 48 h

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Biológiai lebonthatóság Biotikus/Aerob - Expozíciós idő 192 h

Eredmény: 70 % - Biológiai könnyen lebontható.

12.3 Bioakkumulációs képesség

nincs adat

12.4 A talajban való mobilitás

nincs adat

12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

nincs adat

12.6 Egyéb káros hatások

Mérgező a vízi környezetre.

Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását. Csatornába engedni nem szabad.

13. Ártalmatlanítás

13.1 Hulladékkezelési módszerek

Termék

Utóégetővel és tisztítóberendezéssel felszerelt vegyszerégető kemencében kell elégetni, de rendkívül óvatosan kell meggyújtani, mert ez az anyag nagyon gyúlékony. A felesleget és a nem újra hasznosítható oldatokat fel kell ajánlani egy megbízható hulladékkezelő társaságnak.

Szennyezett csomagolás

Felhasználatlan termékként kell kezelni.

14. Szállítási adatok:

14.1 UN-szám

ADR/RID: 1265 IMDG: 1265 IATA: 1265

14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

ADR/RID: PENTÁNOK

IMDG: PENTANES

IATA: Pentanes

14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)

ADR/RID: 3 IMDG: 3 IATA: 3

14.4 Csomagolási csoport

ADR/RID: II IMDG: II IATA: II

14.5 Környezeti veszélyek

ADR/RID: igen IMDG Marine pollutant: yes IATA: no

15. Jogszabályi információk:

Egyéb szabályozások

2000. évi XXV., 2004. évi XXVI törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei 44/2000. (XII. 27.) EüM., 33/2004. ESZCSM rendelet a veszélyes anyagokkal és készítményekkel kapcsolatos eljárás szabályairól 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról 98/2001. (VI. 15.) kormányrendelet, 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet Ez a biztonsági adatlap megfelel az 1907/2006 EU rendelet követelményeinek.

16. További adatok:

E biztonsági adatlapról partnereink belső használatra tetszőleges számú papírmásolatot készíthetnek.

A fenti tájékoztatás legjobb tudomásunk szerint pontos, de nem tekinthető teljes körűnek, és csupán útmutatóként szolgál. A Thomasker Kft. nem vállal semmilyen felelősséget a termék kezelése vagy a vele való érintkezés nyomán keletkezett kárért. Részletes szállítási feltételeink megtalálhatók a számla hátoldalán.